

Barcelona ha prevalecido hoy netamente y ante ella el Alavés, acaso por primera vez esta temporada, ha dado la sensación de equipo novato que ha recibido un verdadero baño de fútbol". Platko, Walter i Mas van completar un partit perfecte i en cap moment no van donar opció als locals perquè poguessin ficar-se en el partit.

Sastre va inaugurar el marcador, que amplià Arocha dues vegades. El Barça, després de contenir la impetuosa sortida local, va controlar el partit i el dominà de tal manera que no deixà marge per a la sorpresa. L'àrbitre va anul·lar a Sastre un gol abans del descans, amb 0:3 al marcador, en trobar-se Samitier en fora de joc. El públic de Mendizorroza demanà diversos penals, però més per reclamar que per una altra cosa.

A la segona meitat, Sastre i Samitier van arrodonir el marcador. Amb 0:4 Platko va tenir una intervenció de mèrit davant d'un tir d'Unamuno. Quan el gol ja semblava fet, el porter, en un *plongeon* marca de la casa, va evitar el gol de l'honor de l'Alabès. A partir de llavors, el Barça es va passejar i encara va tenir temps de signar un altre gol. El corresponsal de *La Vanguardia* a Vitòria, Sancho, escrigué: "*Después de este tanto gran parte del público abandona el campo del Deportivo, decepcionado, pues el once local ha hecho hoy su peor partido desde que existe*".

Per la seva part, l'àrbitre, Pedro Escartín, que col·laborava amb *El Imparcial* de Madrid, va fer la ressenya del partit i, sota el títol "*Una formidable exhibición del Barcelona*" i el subtítol "*Impresiones de un testigo imparcial*", va escriure: "*El equipo que capitanea Samitier dio una lección tan perfecta que nunca se nos olvidará a los que tuvimos la suerte de presenciárla*".

Després del partit, la directiva de l'Alabès va convidar l'expedició barcelonista a un banquet als salons del Círculo Vitoriano. El FC Barcelona es va traslladar després de Vitòria a Torrelavega, on preparà la final que s'havia de jugar a l'estadi càntabre del Sardinero. L'equip, que va muntar el centre d'operacions a l'Hotel Bilbao, va fer sessions d'entrenament al camp del Malecón i a la platja de Suances que eren a prop. A Santander esperava un equip molt complicat: La Real Sociedad. La final es presentava com un partit molt igualat.

El partit de les odes

REAL SOCIEDAD - FC BARCELONA 1:1 (0:0) (1:1) (pròrroga)

- Partit 73. Final
- El Sardinero (ple) - Santander. Diumenge, 20 maig 1928 (16:30)
- Pedro Vallana Jeanguenat (biscaí)

Real Sociedad de San Sebastián: Eizaguirre - Arrillaga (c), Zaldúa - Amadeo, Marculeta, Trino - Bienzobas, Mariscal, Cholín, Kiriki i Yurrita. Entrenador: Benito Díaz.

FC Barcelona: Platko - Walter, Mas - Guzmán, Castillo, Carulla - Piera, Sastre, Samitier (c), Arocha i Parera. Entrenador: Romà Forns.

Gols: 0:1, Samitier (m. 62). Rematada a la mitja volta, després de rebre una passada de la mort de Piera i de driblar dos defenses dins de l'àrea. 1:1, Mariscal (m. 83). Dispara i bat Platko després de rebre una centrada de Kiriki.

Ambient de gala al camp d'El Sardinero per veure un enfrontament que havia aixecat una gran expectació a Santander. El camp va ser ampliat amb 1.600 localitats per donar cabuda a la munió que volia seguir-lo en directe. Uns 4.000 catalans s'havien desplaçat a la capital càntabra per presenciar la final. La gran majoria hi arribà en tren, amuntegats en cotxes de tercera classe i després de 21 hores de ruta... Durant el partit, ploqué gairebé tota l'estona i, de vegades, amb abundància. El Barça va perdre el sorteig i va tenir el vent en contra. L'apassionant duel s'inicià a les 16:35 hores, després de complir el protocol de les presentacions, l'intercanvi de records i les fotografies.

Tot va començar amb un lleuger domini de la Real, encara que el Barça en cap moment no va cedir davant l'empenta del seu rival i va plantar-li cara. El joc va ser directe i viril des de l'inici; es van servir córners a les dues porteries, fet que va generar moments de molta emoció i neguit, tant al camp com a les graderies. A les acaballes del primer temps (m. 40), Platko va haver de deixar el terreny de joc. Es va llançar als peus de Cholín quan aquest es disposava a xutar i el porter va rebre al cap una puntada del jugador donostiarrà. L'hongarès, que s'havia quedat la pilota a les mans, va sortir del camp amb el cap ple de sang i el seu lloc fou ocupat per Arocha, que va posar-se la samarreta del porter. La primera meitat va acabar amb l'empat inicial. Al final del duel, al porter, que va patir una ferida lletja, se li hauria d'aplicar una injecció antitetànica.

Stadium va descriure així la fatídica jugada: “*Liger dominio de los barcelonistas hasta que por error del árbitro señor Vallana que, en out puesto en juego por Trino y que correspondía al Barcelona, no atendió cual debía las indicaciones de su linesman, avanzando Cholín sólo sin que se movieran los defensas azulgrana y llegando el donostiarra a la puerta barcelonesa presto a fusilar el tanto. Platko, temerariamente, arrojóse a los pies del realista, salvando el tanto inminente a costa de una extensa herida en la frente que sangraba abundantemente; el portero fue retirado para su curación, necesitando la herida siete puntos de sutura, y en tanto Arocha actuaba de guardameta*”.

Al segon temps el Barça va sortir amb deu jugadors. Poc després, al minut 46, els catalans patiren un nou contratemps en haver-se de retirar Samitier

Durant l'amistós disputat a Les Corts, simultani a la final de Copa, s'informa de les lesions de Platko i Samitier i del gol blaugrana (20-5-1928). © J. Bert

després de tenir una topada amb Mariscal quan tots dos lluitaven per una pilota alta. Els barcelonistes es quedaven, així, amb només nou components al damunt del terreny de joc, circumstància que la Real aprofità per posar setge a la porteria defensada per Arocha.

Llavors, en aquell moment (m. 4 del segon temps) Platko aparegué amb un embenatge espectacular al cap. Va ser rebut amb una ovació afectuosa. Els barcelonistes revifaren i aconseguiren espolsar-se el domini reialista. Poc després, al minut 7, fou Samitier qui tornà al camp, també amb un embenatge al cap. Novament hi havia equilibri de forces: onze contra onze.

¿Platko es trobava prou bé per tornar? Segur que no. El seu retorn va ser una temeritat, assumida per ell mateix. Ho va desvetllar anys més tard a les seves memòries, que publicà a la revista *Barça* el 1956: *“Me llevaron rápidamente a la enfermería; me tendieron en la cama y me quitaron los zapatos, me aplicaron una inyección, me dieron unos puntos de sutura [set], y luego, con un gran vendaje, como un turbante moro, envolvieron mi cabeza. Un cuarto de hora después, por la misma puerta, y con otra gran lesión, aparecía José Samitier. Entonces fue cuando me di exacta cuenta de la situación: de que, en aquella histórica final, la Copa estaba decidida. Nosotros habíamos de luchar en condiciones de inferioridad en la segunda parte, ante un equipo impetuoso como la Real Sociedad, y nueve hombres en el campo. Y, en un rápido reflejo, adopté una decisión:*

---

aprovechando un momento de descuido de los médicos que me habían asistido y que estaban cuidando a Samitier, recogí las botas, me deslicé silenciosamente a través de la ventana hacia el cuarto de las duchas; calcé las botas, y poco después aparecía en el campo. Aporreado, vendado, vacilante, pasé a ocupar la portería”.

I va ser Samitier, amb un punt de sutura, que igual que Platko havia tornat al camp, qui obrí el marcador. Val la pena recordar com explicà l'acció Lasplazas: *“Piera avanza como él sabe hacerlo y, después de internarse, hace el clásico pase atrás, raso y templado a Samitier y éste, con serenidad pasmosa, se prepara y lanza el tiro que bate netamente a Eizaguirre, valiendo al Barcelona el primer goal de la tarde que se premia con una gran ovación”.*

El joc violent va anar a més i, davant la passivitat arbitral, pogueren veure's entrades esgarrifoses, una de les quals fou patida pel malmès Platko *“arrancándole el vendaje y pataleándole sin piedad”*, afirma ‘Spectator’ a *Stadium*. Tot això passava, a més, enmig d'un autèntic fangar. La final començava a tenyir-se de dramatisme. Arran d'aquesta emotiva (i efectiva) actuació de l'hongarès, el poeta Rafael Alberti li dedicaria un poema. I convertí així el porter en llegenda:

*“Nadie se olvida, Platko
no, nadie, nadie, nadie,
oso rubio de Hungría.
Ni el mar,
que frente a ti saltaba sin poder defenderte.
Ni la lluvia. Ni el viento, que era el que más rugía.
Ni el mar, ni el viento, Platko,
rubio Platko de sangre,
guardameta en el polvo,
pararrayos.
No, nadie, nadie, nadie.”*

... diuen alguns dels emotius passatges de la famosa oda. Però un altre poeta, Rafael Celaya, nascut a Hernani i gran afeccionat de l'equip donostiarra, també signaria un poema després d'acabar la triple final de Santander. Va ser una altra oda en què es denunciava el suposat robatori del partit. Deia:

*“Y recuerdo también nuestra triple derrota
en aquellos partidos frente al Barcelona,
que si nos ganó, no fue gracias a Platko
sino por diez penalties claros que nos robaron.
(...)
Todos lo recordamos y quizá más que tú,
mi querido Alberti, lo recuerdo yo,*

*porque yo estaba allí, porque vi lo que vi,
lo que tú has olvidado, pero nosotros siempre
recordamos (...)*”.

En aquell moment, una pluja torrencial decidí sumar-se a l'èpica de l'esdeveniment. El joc s'endurí i dos jugadors fins i tot van arribar a les mans, Samitier i Arrillaga. Del jugador basc *El Noticiero Universal* va dir que “*destaca entre los que reparten leña*”. Part del públic va voler afegir-se a la batussa i va envair el camp; la Guàrdia Civil va intervenir-hi per calmar els ànims. L'àrbitre obligà llavors els dos jugadors a fer una encaixada de mans perquè l'ambient deixés de ser tan tens.

La pressió donostiarra era cada cop més insistent. I a còpia de tant insistir al final Mariscal, després d'una centrada de Kiriki, engalta una canonada que Platko, tot i tocar la pilota, no pot evitar que acabi a la xarxa. Empat a un... i esclat de joia a les grades, poblades de manera majoritària per seguidors de la Real, alguns dels quals van saltar al terreny de joc; la força pública va haver de tornar a intervenir per desallotjar el rectangle.

Amb el resultat d'empat a un s'arribà al minut 90. Els jugadors es van retirar als vestidors i, poc després, tornaren al camp per disputar la pròrroga de mitja hora. El temps extra, al llarg del qual va ploure a bots i barrals, no va servir per definir el campió de Copa. La Real va tenir la iniciativa durant la pròrroga, però el Barça va resistir tots els assalts blanc-i-blaus un darrere l'altre. *La Vanguardia* ho va veure així: “*En los primeros 15 minutos domina la Real a excepción hecha de un avance personal de Samitier. El resto del tiempo juégase en el área de penal del Barcelona. Marculeta se impone por el gran ardor y entusiasmo con que juega teniendo los donostiarras materialmente acorralados a los catalanes. Walter se multiplica en la defensa, Mas y Platko lo secundan*”.

En acabar la pròrroga, sense més gols, el col·legiat va consultar els capitans per si volien una altra prolongació, i van contestar que no. El cansament, la pluja i el lamentable estat del terreny de joc van ser determinants perquè els protagonistes decidissin l'aturada. I la pilota deixà de girar... Per al redactor d'*El Noticiero Universal* aquesta va ser la millor notícia, perquè “*jamás hemos visto practicar la siega de tobillos con tanto entusiasmo como se practicó ayer en el campo del Sardinero. Ha quedado rota la tradición de nobleza y juego limpio que existía entre los jugadores catalanes y los donostiarras*”.

Però, com Samitier recordava a les pàgines de *Vida Deportiva* anys més tard, el 1949, “*la necesidad de tener que jugar otro partido planteó serios problemas a la mayoría de los aficionados que se desplazaron a Santander. Los había que habían efectuado el viaje con el dinero justo para los días previstos, otros que al no haber podido conseguir*

---

permiso de las casas donde trabajaban, habían echado mano del recurso de hacerse pasar por enfermos, o de justificar su ausencia con la muerte de un pariente lejano...”.

Un popular i cèntric establiment públic de Madrid va organitzar un concurs entre els aficionats a l'esport amb la finalitat de premiar amb una important quantitat en metàl·lic aquell que encertés el nom del campió. El FC Barcelona va ser l'equip amb més vots (201). Per la Real Sociedad van apostar 38 persones. L'afició madrilenya, com es pot comprovar, tenia un clar favorit.

A la Ciutat Comtal el partit va poder seguir-se a través de Ràdio Barcelona. A la plaça de toros Monumental van instal·lar-se altaveus potents per informar del resultat, però a l'hora de la veritat no van funcionar i s'informà a la concurrència amb una pissarra que els mossos van passejar per la plaça. L'expectació era total. A cinemes, teatres, camps de futbol i hipòdroms... No es parlava de res més.

¿I ara, què? El FC Barcelona va proposar que fossin proclamats vencedors ambdós equips, a la qual cosa s'oposà la Real Sociedad. El president de la Federació, Pedro Díez de Rivera y Figueroa, marquès de Someruelos, compartia el criteri de l'equip català. El directiu temia que en un segon partit, vista la duresa amb què s'havia jugat el primer, podrien resultar lesionats alguns dels nou jugadors de la Real que havien de representar Espanya als Jocs Olímpics d'Amsterdam. Finalment, es va acordar que el duel es repetís 48 hores més tard, és a dir, el dimarts 22 de maig a les 11 del matí, al mateix escenari.

Els cops de culata i Carlos Gardel

REAL SOCIEDAD - FC BARCELONA 1:1 (1:0) (1:1) (pròrroga)

- Partit 74. Final (repetició)
- El Sardinero (9.000, quasi ple) - Santander. Dimarts, 22 maig 1928 (11 h)
- Pedro Escartín Morán (madrileny)

Real Sociedad de San Sebastián: Eizaguirre - Arrillaga (c), Zaldúa - Amadeo, Marculeta, Trino - Bienzobas, Mariscal, Cholín, Kiriki i Yurrita. Entrenador: Benito Díaz.

FC Barcelona: Llorens - Walter, Mas - Guzmán, Carulla, Bosch - Piera, Sastre, Samitier (c), Arocha i Sagi. Entrenador: Romà Forns.

Gols: 1:0, Kiriki (m. 32). Bat Llorens de prop, després d'una centrada de Bienzobas que Cholín desvia amb el cap. 1:1, Piera (m. 70). De potent tir davant la sortida del porter i després de rebre una passada avançada de Samitier. Aquest gol provocà que alguns aficionats barcelonistes saltessin al camp per abraçar els jugadors. Van haver de ser retirats per la Guàrdia Civil.

El gran cantant de tangos, ídol de multituds, Carlos Gardel acompanya els lesionats Samitier i Platko, l'hongarès encara al llit, després de la primera final de Copa jugada a Santander contra la Real Sociedad el 20 de maig de 1928.

Expulsats: Guzmán (m. 75) per agredir Kiriki després que aquest carregués il·legalment Llorens dins l'àrea, i Cholín (m. 80), per agressió en repel·lir una entrada de Carulla.

Increïble, però cert. Aquest segon partit tampoc no va servir per dilucidar el nom del campió després d'una altra batalla infructuosa. Com l'any 1913, Barça i Real Sociedad haurien de jugar un tercer partit per decidir el guanyador de la final de Copa. Quinze anys enrere la igualtat no s'havia alterat després de 180 minuts de joc, però és que ara es disputarien ¡240 minuts! Sí, sí, després dels 120 de diumenge, se'n van jugar uns altres, dimarts següent de bon matí, sense que tampoc no en sortís un campió. El tercer partit va penjar d'un fil perquè la Real Sociedad tenia jugadors convocats per la selecció de cara a Amsterdam. El Barcelona no tenia aquest problema ja que els seus jugadors, en ser professionals, no podien competir als Jocs Olímpics. L'enfrontament, que de moment s'ajornà *sine die*, finalment es disputaria unes cinc setmanes més tard, el 29 de juny. Però centrem-nos ara en aquesta primera repetició de la final.

Per al segon partit la Real Sociedad pogué presentar el mateix equip que dos dies abans, mentre que el FC Barcelona hagué de prescindir de Platko, Castillo i Parera. El primer d'ells, lesionat, i amb el cap suturat. Se li havia preparat un casc de cuir perquè li protegís la testa, però els facultatius no s'atreverien a córrer riscos i el lloc de porter l'ocupà Llorens. Bosch substituí el magolat Castillo, i Sagi, en millors condicions físiques, reemplaçà Parera. A tot plegat cal afegir que Samitier, amb un altre trau suturat, tampoc no podia sortir al cent per cent. El Barça no començava aquella partida amb les millors cartes.

El camp presentava uns quants petits tolls d'aigua que van haver de ser tapats amb sorra, fet que provocà de seguida la formació d'una gran quantitat de fang. Un altre problema més per al FC Barcelona.

La primera meitat va tenir color blanc-i-blau. La Real Sociedad, que comptava amb més suport a la grada, va dominar l'inici del partit i els seus jugadors reclamaren unes mans de Walter dins l'àrea, que el jutge no concedí. A la mitja hora de joc, però, inauguraren el marcador mitjançant Kiriki. El Barça reaccionà de manera infructuosa. En la represa, les coses continuaren si fa no fa. La Real jugava amb comoditat i el Barça transmetia la impressió de no poder capgirar la situació.

Vet aquí que apareix llavors Samitier. El 'Mag', traient forces d'on va poder, liderà la resurrecció del seu equip quan faltava poc temps per al final i la violència interrompia el partit. Sami tingué la clarividència de llançar endavant una passada cap a Piera, i aquest igualà el resultat. *"Cholín incurre en falta por carga ilegal. La tira Walter y la recoge Samitier, quien hace un magnífico pase adelantado a Piera. Este se interna, quedando solo ante la meta guipuzcoana. Eizaguirre sale precipitado y Piera aprovecha el fallo para lanzar un gran tiro que vale al Barcelona el goal del empate"*. Així ho narrà Lasplazas a les pàgines d'*El Mundo Deportivo*. A partir d'aquí, nervis, tensió i entrades contundents. Com relatà *Stadium*, després de l'empat *"el juego adquirió una violencia desusada y los jugadores actuaron con suciedad"*. Walter i Mas van ser inexpugnables, igual que Arrillaga i Zaldúa. Les defenses van ser decisives perquè el marcador no tornés a funcionar.

Els nervis acabaren provocant les expulsions de Guzmán (Arocha passà a reforçar el mig del camp) i Cholín. En la primera, la força pública va haver d'intervenir perquè alguns exaltats no saltessin al camp. L'ambient, segons expliquen les cròniques de l'època, podia tallar-se amb un ganivet.

Després de deu minuts de descans s'encetà la prorroga. Llorens va estar magnífic en tot aquest temps afegit; contràriament, Samitier va desaproveitar una gran ocasió a centrada de Piera. La rematada del capità, a un metre de la

línia de gol, es va perdre per sobre del travesser. Podria haver significat l'1:2 i el títol per als catalans.

La segona part de la pròrroga va ser malastruga per als colors barcelonistes. Hi hagué un cert domini dels bascos, encara que també notaven el cansament, i s'hi afegí la lesió de Walter en intentar refusar una pilota (m. 117). Samitier passà a ocupar la seva posició de defensa. El Barça acabà amb només nou peces, llançant-ho tot fora del terreny de joc, fossin refusos o faltes. A *Stadium* s'assegurà que *“terminado este partido hubo agresiones e insultos a los jugadores catalanes, con intervención de la fuerza pública (...) Luego, en la caseta, nuevas cuestiones y reyertas y nueva intervención de la Guardia Civil”*.

El Noticiero Universal va detallar-ho més: *“Un grupo de espectadores y algunos jugadores donostiarras, entre ellos Cholín, invadió la cabina de los jugadores del Barcelona, agrediendo unos y otros y repartiéndose gran cantidad de golpes. (...) En vista del cariz que tomaban las cosas los guardias empezaron a repartir culetazos, impidiendo enérgicamente la entrada a la cabina del Barcelona. Ramón, que entraba en la cabina con el traje de jugador, pero con un abrigo encima que no hacía aquél visible, recibió varios culetazos de los guardias. Tiene algunas lesiones de consideración. Los ánimos estaban excitadísimos”*.

Al final del duel, Walter va ser així de contundent: *“Guardaré el más desagradable recuerdo del partido de hoy, en el que naufragó la poca deportividad que queda en España”*. Samitier tampoc no es va mossegar la llengua: *“Debimos ganar y ganaremos el tercer partido siempre que haya un árbitro que evite la cacería de que nos hicieron objeto”*.

L'equip, quan arribà al Gran Hotel del Sardinero, on s'hostatjava, va ser rebut pels aficionats catalans que s'havien quedat a Santander per presenciar aquest segon partit. *Stadium* recorda que el gest de l'afició era una resposta a *“la gesta magnífica hecha en defensa de los colores del club y del fútbol catalán”*. Certament, el nom del campió encara no se sabia, però el conjunt barcelonista va ser rebut amb tots els honors a la seva arribada a la Ciutat Comtal. Els jugadors i directius es van desplaçar al local de la Federació Catalana i allà foren homenatjats pel coratge desplegat a les terres de Cantàbria. El delegat de l'equip, senyor Suñol, arribava cansat de sentir que els àrbitres havien afavorit el Barça a cadascun dels dos partits... *“Y para que no se diga que el Barcelona compra árbitros, estamos dispuestos a aceptar uno extranjero para que arbitre la final, aunque sea ruso”*, va dir.

Des del balcó del local de la FCF, Samitier, un dels jugadors més aclamats, agrai el suport incondicional de l'afició. Un altre dels més aplaudits va ser Platko, que aparegué amb el cap embenat. Segons narren els mitjans de l'època, al valent porter se li va tributar una ovació veritablement embogida.

Amb tots els jugadors al balcó, i sota la batuta de Samitier, es va entonar el crit de guerra: “*¡Un pall, ¡dos pals!*”. Missatge inequívoc. Al Barça se'l podia atropellar, colpejar o fins i tot ferir, però era un equip que sabia posar-se a l'alçada i que era capaç de pagar amb la mateixa moneda, i amb el doble si calia.

Era previst que el nou desempat es jugués aquell dimecres, però ni el Barça, per acumulació de lesionats, ni la Real Sociedad, que perdia nou jugadors per la celebració dels Jocs Olímpics, estaven interessats a disputar-lo. Finalment, es va optar per ajornar el duel fins després de la cita olímpica, amb els conjunts complets. Això sí, al mateix escenari, tot i que l'equip català havia manifestat el desig de dur la final a Saragossa o Madrid, places geogràficament més ‘neutrals’ que no pas Santander.

Anys més tard, el 1949, a *Vida Deportiva*, semblava que la violència d'aquells dies hagués caigut en l'oblit. El ‘Mag’ evocava així aquells partits tan durs: “*Al hablar de estos partidos quiero rendir un recuerdo al malogrado Carlos Gardel, gran admirador del Barcelona, que se desplazó expresamente para vernos jugar, y que para templar nuestros nervios nos deleitaba todos los días con el regalo de su inagotable repertorio de canciones argentinas*”.

A la tercera, xampany en porró i pastes

REAL SOCIEDAD - FC BARCELONA 1:3 (1:3)

- Partit 75. Final (segona repetició)
- El Sardinero (ple, 17.000) - Santander. Divendres, 29 juny 1928 (17 h)
- Pablo de Saracho Goitía (biscaí)

Real Sociedad de San Sebastián: Eizaguirre - Arrillaga (c), Zaldúa - Amadeo, Marculeta, Trino - Bienzobas, Mariscal, Cholín, Illundai i Yurrita. Entrenador: Benito Díaz.

FC Barcelona: Llorens - Walter, Mas - Guzmán, Castillo, Carulla - Piera, Sastre, Samitier (c), Arocha i Sagi. Entrenador: Romà Forns.

Gols: 0:1, Samitier (m. 9). De potent xut a mitja alçada. A *La Vanguardia* l'acció es va definir com a “*escalofriante*”. 1:1, Zaldúa (m. 16). De penal. Càrrega de Walter a Cholín dins l'àrea. La pena màxima és transformada per Zaldúa. 1:2, Arocha (m. 20). Bat el porter de prop quan la Real es preparava per celebrar l'empat. 1:3, Sastre (m. 26). Falta que serveix Mas, i Sastre, en difícil posició, marca.

Expulsats: Mariscal i Carulla (m. 77) per un incident violent entre tots dos quan disputaven l'esfèrica.

La formació blaugrana vencedora del tercer i definitiu partit de la final de Copa davant la Real Sociedad de Sant Sebastià (29 de juny de 1928).

Un mes i una setmana després de la primera repetició de la final se'n va jugar la segona. Com als dos partits anteriors, l'expectació va ser màxima al camp d'El Sardinero, ampliat per a tan gran contesa. Aquesta vegada els blaugrana no van fallar i van sumar el seu vuitè títol de Copa després de... ¡4 hores d'enfrontament! I tot això davant d'un públic, el càntabre, decantat clarament a favor de la Real Sociedad. Certament, una final que ha passat als annals de la història del torneig del KO.

Aquell tercer partit quedà enllestit ben aviat, concretament als 26 minuts. En aquesta estona es va concentrar tot l'enfrontament, ja que Samitier obrí el marcador, Zalduà empatà de penal i el Barça despertà els blanc-i-blaus del seu somni amb dos gols d'Arocha i Sastre, aconseguits en un lapse de cinc minuts. El segon temps va ser sobrer: una Real llançada a l'atac, però sense profunditat, i un Barça que les veia venir a l'espera de la xiulada final. Va ser tan conservador el joc barcelonista que Samitier i Piera acabaren jugant al darrere.

El Pueblo Vasco de Sant Sebastià assegurava l'endemà que “*esta vez, con todo el dolor de nuestro corazón, pues decir lo contrario sería hipócrita, hemos de reconocer y aceptar el triunfo del equipo catalán*”. *Excelsior*, de Bilbao, elogiava el joc blaugrana “*rapidísimo y variado*”, però deixava caure perles com aquesta: “*A los nueve minutos de partido, poco después de que Samitier, tirado en el suelo, intentaba dar la impresión de que lo habían matado, se produjo el primer goal. Sami pasó, en un instante, del estado comatoso al ágil y veloz del corzo. Dribló a los defensas adversarios y, desde bastante*

---

distancia, largó un terrible shoot a media altura que se fue a la red de Eizaguirre como una bala”.

Molts anys més tard, quan Barça i Real Sociedad tornaren a trobar-se en una final, la de 1951, Benito Díaz també va seure a la banqueta del conjunt basc. Aleshores, rememorant els tres partits de 1928, va comentar que *“se perdió la tercera final por no jugarse inmediatamente después de la segunda. La participación de nuestros jugadores en las Olimpiadas de Ámsterdam fue obstáculo importante. Al regreso, nuestros jugadores estaban saturados de fútbol, agotados... Y el Barcelona, descansado y preparado, pudo el 29 de junio derrotarnos sin dificultad”.*

L'expedició del Barça, que s'havia hostatjat els dies previs a la final al Gran Hotel del Sardinero, va tornar en tren a la Ciutat Comtal. Va haver de passar per Madrid, lloc on esperava la premsa d'allà. El rotatiu *Informaciones* va recollir aquestes declaracions de Platko, a qui la lesió del primer partit li va impedir fins i tot de jugar el tercer: *“Jugar estos encuentros fue algo más peligroso que torear”.* Els periodistes de Madrid també van parlar amb Walter: *“Sólo pido a Dios que si hemos de volver a jugar en Santander sea a puerta cerrada”.*

Com no podia ser altrament, la ciutat de Barcelona tributà una rebuda entusiasta als campions des de l'estació de França fins a la Plaça de Sant Jaume, on es va reunir un gran nombre d'aficionats. S'hi va cantar el famós *“alirón, alirón”*, que incloïa una tornada creada expressament: *“quina pana, tres a un”.* Samitier, aclamat, va haver de sortir al balcó per adreçar uns mots a la gentada.

No menys emotiu va ser el relat d'*El Mundo Deportivo* en passar a net les notes que Lasplazas havia pres en el viatge de tornada: *“En Flix les ovacionaron [als jugadors] y les ofrecieron flores las muchachas del pueblo. En Móra d'Ebre les obsequiaron con champagne en porrón y pastas. En Reus salió el team catalán a la estación, en traje de atleta, una banda de música y media ciudad. La estación de Vilanova [on el ràpid no s'aturava] se iluminó con bengalas al paso del tren, ovacionado. En fin, todos los pueblos del trayecto han tenido una muestra del cariño de la región, culminando con la recepción delirante que les ha hecho Barcelona”.*

El club va convocar l'afició davant la Cascada del Parc de la Ciutadella el 4 de juliol a dos quarts de vuit del vespre. La festa volia celebrar el títol de campió d'Espanya i, alhora, servia per acomiadar-se de l'equip, que marxava de gira a Sud-amèrica a bord del transatlàntic Infanta Isabel de Borbón. Els aficionats, aquest cop, no van poder celebrar l'històric triomf fins a la matinalda, ja que a l'equip li esperava una altra festa a l'interior dels salons del vaixell, abans d'emprendre el viatge. D'ocasions, no en faltarien...

